

E dokumentum az Önadózó újságban megjelent írás elektronikus változata.

Cím: **Iparüzési adó - az adóalap megosztása több telephely között**

Szerző: **Gyurik László**

Forrás: **ÖNADÓZÓ 2008 / 5.**

Felhasználási feltételek: E dokumentum az Önadózó újságban megjelent írás elektronikus változata. A kiadvány szerzői jogi védelem alatt áll, 1 példányban saját gépre menthető, illetve 1 példányban kinyomtatható, a saját tevékenység során felhasználható. A kiadvány harmadik személy részére sem elektronikus sem hagyományos - nyomtatott - formában nem továbbítható és nem másolható. Nyilvános továbbközlése nem engedélyezett.

Jogi nyilatkozat: Az írás kizárólag csak tájékoztatás célját szolgálja, nem minősül tanácsadásnak, nem tartalmaz mindenre kiterjedő információt. A közlést követően az alapul szolgáló jogszabályok megváltozhattak. Felhasználás előtt konzultáljon szakértővel. A kiadó és a szerző a felhasználásból eredő kártérítési felelősségüket kizárják.

Kiadó: ADÓNET.HU Üzleti Kommunikációs Zrt. 1094 Budapest, Bokréta u. 3. Cégjegyzékszám: Fővárosi Cégbíróság 01-10- 0455755.
Ügyfélszolgálat: 1085 Budapest, József körút 53. Telefon: 06 1 267 5010.
E-mail: info@adonet.hu Internet: www.adonet.hu

Önadózó előfizetés: A kiadvány előfizetők részére ingyenes. Önadózó – az adózók lapja előfizetési díja 2009. évben 1.260,- Ft/hó. Előfizetés: info@onadozo.hu
Ügyfélszolgálat: 1085 Budapest, József körút. 53. Telefon: 06 1 267 5010

Iparüzési adó - az adóalap megosztása több telephely között

A 2007. évre hatályos iparüzési adóról szóló törvény azon kevesek közé tartozik, mely az előző évihez képest érdemileg nem változott, de még gyakorlott könyvelők számára is fejtörést okozhat az adóalap több telephely közötti kombinált megosztása. Ehhez szeretnék egy példán keresztül némi segítséget nyújtani.

Az adó megosztását az 1990. évi C. törvény 39. §-ához kapcsolódó melléklete szabályozza, mely szerint az a vállalkozó, akinek a tárgyévet megelőző teljes adóévben az iparüzési adóalapja (a továbbiakban: **adóalap**) **nem haladta meg a 100 millió forintot**, a melléklet 1.1, 1.2. vagy 2.1. pontja szerinti adóalap-megosztási módszer valamelyikét köteles alkalmazni. Azaz saját döntése szerint választhat az adózó a személyi jellegű, a tárgyi eszköz jellegű megosztás, vagy ezek kombinált

megosztása közül az önkormányzatok közötti iparüzési adóalap megosztásnál. Az adózó, akinek a teljes adóévben az adóalapja meghaladta a 100 millió forintot, csak a melléklet 2.1 pontja szerinti kombinált megosztást alkalmazhatja.

Az alábbiakban öt telephellyel, 100 millió forint feletti árbevétellel rendelkező vállalkozáson keresztül szeretném bemutatni a megosztás folyamatát. Az adatok forintban szerepelnek.

Főkönyvi adatok:(vállalkozás szintű)

Megnevezés:	
911 A Htv. szerinti - vállalkozási szintű - éves nettó árbevétel (9111-9112-9113-9114-9115)	1 954 879 000 Ft
9111 Számviteli törvény szerint (vállalkozási szintű) éves nettó árbevétel: (91-93) (EVÁ-s esetén a bruttó árbevétel, átalányadózónál az átalányadó alapja	1 954 879 000 Ft
9112 A társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti jogdíjből származó, árbevételként elszámolt ellenérték	
9113 Egyéb szolgáltatások értékeként, illetve egyéb ráfordítások között kimutatott jövedéki adó összege	
9114 Egyéb ráfordítások között kimutatott, az adóhatósággal elszámolt regisztrációs adó, energia adó összege	
9115 Felszolgálati díj árbevétele	
912 Elábé összege (814):	458 766 000 Ft
913 Közvetített szolgáltatás (815):	
9131 ebből alvállalkozói teljesítmény:	
914 Anyagköltség (51):	856 421 000 Ft
915 Htv. Szerinti - vállalkozási szintű - adóalap [911-(912+913+914)]	639 692 000 Ft
916 A foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség	
917 Külföldön létesített telephelyen végzett tevékenységre jutó adóalap mentessége	
918 A foglalkoztatás csökkentéséhez kapcsolódó adóalap-növekmény	
919 A Mentességekkel korrigált Htv. Szerinti - a vállalkozási szintű - adóalap [(915-916-917)+918]	639 692 000 Ft

A vállalkozás az alábbiak szerinti előlegeket és feltöltéseket teljesítette:

Megnevezés	Budapest	Fót	Dunakeszi	Gyöngyös	Hatvan	összesen:
Befizetett előlegek:	8 000 000	1 000 000	800 000	1 000 000	1 800 000	12 600 000
feltöltésre fizetett összegek:		700 000		100 000	200 000	1 000 000

Megnevezés	Budapest	Fót	Dunakeszi	Gyöngyös	Hatvan	összesen:
személyi jellegű ráfordítás arányos:						
Főfoglalkozású alkalmazott bér	8 820 445	3 842 467	3 528 178	1 536 987	1 411 271	19 139 348
Üzemorvosi szolgálat			0	0	0	0
Munkaváll. kapcs bizt,díjak			0	0	0	0
Betegszab.ideje kif.			0	0	0	0
Nyugdíjbiztosítási járulék	1 636 285	691 644	654 514	276 658	261 806	3 520 907
Egészségbiztosítási járulék	999 951	422 671	399 980	169 068	159 992	2 151 662
Egészségügyi hozzájárulás	224 933	63 245	89 973	25 298	35 989	439 438
Munkaadói járulék	272 717	115 274	109 087	46 110	43 635	586 823
Szakképzési hozzájárulás	132 307	57 637	52 923	23 055	21 169	287 091
Rehabilitációs hozzájárulás			0	0	0	0
Reprezentáció		143 730	0	57 492	0	201 222
Telefon használat		18 977	0	7 591	0	26 568
Biztosítási díjak	97 132	172 682	38 853	69 073	15 541	393 281
Táppénz hozz	32 277		12 911	0	5 164	50 352
						0
Összesen:	12 216 047	5 528 327	4 886 419	2 211 332	1 954 567	26 796 692
Megoszlás személyi jellegű:	118 354 849	53 560 957	47 342 044	21 424 539	18 936 869	

Megnevezés	Budapest	Fót	Dunakeszi	Gyöngyös	Hatvan	
eszközérték arányosan:						
Tervszerinti értékcsökkenési I	14 897 797	340 541	564 000	654 000	5 687 900	22 144 238
Ingtalan bérleti díjak	3 000 000	3 201 600				6 201 600
Cserélhető szőnyeg díja	21 850					21 850
Eszközök bérleti díja	10 361 782			500 000		10 861 782
Terven felüli écs						0
TAO törvény szerint, 50000 Ft beszerzési érték feletti tárgyi eszköz értékcsökkenése.						0
összesen:	28 281 429	3 542 141	564 000	1 154 000	5 687 900	39 229 470
Megosztás tárgyi eszköz jellegű:	274 003 369	34 317 932	5 464 310	11 180 607	55 106 785	
Megnevezés	Budapest	Fót	Dunakeszi	Gyöngyös	Hatvan	
Vezetékes gázszolgáltatást, villamosenergia-						
Vezetékes gázszolgáltatást, villamosenergia-						0
összesen:	0	0	0	0	0	0
Megosztás összege:	0	0	0	0	0	0
Megnevezés	Budapest	Fót	Dunakeszi	Gyöngyös	Hatvan	
A kombinált, "súlyozott" adóalap:	392 358 218	87 878 889	52 806 354	32 605 146	74 043 654	639 692 261

Az adóalap olyan hányadát kell a személyi jellegű ráfordítással arányos megosztás módszerével (1.1. pont) megosztani, amely arányt a személyi jellegű ráfordítások összege képvisel a személyi jellegű ráfordítás és eszközérték együttes összegén belül. A fennmaradó adóalap-részre az eszközérték arányos megosztás módszerét (1.2. pont) kell alkalmazni.

A részletszámítás a következő:

Az adóalapot két részre - személyi jellegű ráfordítás arányos megosztás módszerével megosztandó és eszközérték arányos megosztás módszerével megosztandó részre - kell osztani. A személyi jellegű ráfordítással arányos megosztás módszerével megosztandó adóalap-rész megállapítása az alábbi képlet szerint történik:

$A(H) = VA(a) / (VA(a) + VA(b))$ ahol
 VA(a) = az 1.1. pont szerinti összes személyi jellegű ráfordítás összege (26.796.692 Ft)
 VA(b) = az 1.2. pont szerinti összes eszközérték összege (39.229.470 Ft)
 $A(H) =$ a VA(a) és VA(b) együttes összegén belül a VA(a) hányada.
 $A(H) = 26.796.692 \text{ Ft} / (26.796.692 \text{ Ft} + 39.229.470 \text{ Ft})$

$A(H) = 0,405850$ az adóalap ezen arányát kell a telephelyek között megosztani személyi jellegű ráfordítások arányában.

A megosztandó adóalap: $639.692.000 \text{ Ft} * 0,405850 = 259.618.998 \text{ Ft}$.

A megosztás egyszerű aránypárral végezhető el: pl. Budapestre:
 $(12.216.047 \text{ Ft} / 26.796.692 \text{ Ft}) * 259.618.998 \text{ Ft} = 118.354.849 \text{ Ft}$ (Az osztás eredménye 6 tizedesre kerekítve.) Majd ugyanezzel a szisztémával a többi telephelyre is elvégezzük a műveletet.

Ezután a fennmaradó $639.692.000 \text{ Ft} - 259.618.998 \text{ Ft} = 380.073.002 \text{ Ft}$ adóalapot osztjuk fel a tárgyi eszközök arányában:
 Budapest: $(28.281.429 \text{ Ft} / 39.229.470 \text{ Ft}) * 380.073.002 \text{ Ft} = 274.003.369 \text{ Ft}$ (Az osztás eredménye 6 tizedesre kerekítve) Majd ugyanezzel a szisztémával a többi telephelyre is elvégezzük a műveletet.

A következő műveletben összeadjuk a személyi jellegű és tárgyi eszköz jellegű adóalapokat:
 $118.354.849 \text{ Ft} + 274.003.369 \text{ Ft} = 392.358.218 \text{ Ft}$ így az adott önkormányzatra jutó adóalap (Budapest).

921 Adóalap csökkentő tételek	0	0	0	0	0	0
9211 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						
9212 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						
9213 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						
9214 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						
9215 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						
922 Korrigált adóalap	392358218	87878889	52806354	32605146	74043654	639 692 261
923/a Adó mértéke %	2,00%	2,00%	1,90%	1,90%	2,00%	0
923/b Adó összege	7 847 164	1 757 578	1 003 321	619 498	1 480 873	12 708 434
924 Adókedvezmények	0	0	0	0	0	0
9241 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						0
9242 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						0
9243 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						0
9244 A bevallásban az elnevezést kitölteni!						0
925 Ideiglenes tev adója						0
926 Kommunális beruházás kedvezménye						0
927 Adófizetési kötelezettség	7 847 164	1 757 578	1 003 321	619 498	1 480 873	12 708 434
927/a 100 Ft-ra kerekít-e?	I	I	I	I	I	0
927 Iparüzési adókötelezettség	7 847 200	1 757 600	1 003 300	619 500	1 480 900	12 708 500
928 Adóelőlegre befizetett	8 000 000	1 000 000	800 000	1 000 000	1 800 000	12 600 000
929 Feltöltésre befizetett	0	700 000	0	100 000	200 000	1 000 000
930 Még fizetendő	0	57 600	203 300	0	0	260 900
931 Adótúlfizetés összege	152 800	0	0	480 500	519 100	1 152 400
10 Az önkormányzatra jutó átalányadó						0
A BEV.ELTÉR						
Összes adókötelezettség:	12 708 500					
Összes még befizetendő:	260 900					
Összes túlfizetés:	1 152 400					

Figyelem, a megosztás eredményeként az önkormányzatra jutó adóalap nulla nem lehet!

Az elmúlt évben több önkormányzat külső szakértők bevonásával a bevallások utólagos ellenőrzését végeztette el. Többek között a nulla adóalap is jellemző hiba volt. A megosztás levezetését a tevékenységre leginkább jellemző módszer alapján kell elvégezni és megfelelő analitikákkal és részszámításokkal alátámasztani.

Építmény és telekadó

A teljesség igénye nélkül az alábbiakra szeretném felhívni a figyelmet.

Ezekben a hónapokban esedékes a társasági szerződések frissítése és a vállalkozói igazolványok cseréje. Ennek tükrében emeljük ki az építmény és telekadó várható súlyos és sokak számára megfélemlítő terheit:

12. § (1) Az adó alanya (3. §) az, aki **a naptári év (a továbbiakban: év) első napján az építmény tulajdonosa.** Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya. (A tulajdonos, a vagyoni értékű jog jogosítottja a továbbiakban együtt: tulajdonos).

(2) Valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal, kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhatnak.”

Az újdonság nem a törvény szövegéből, hanem annak alkalmazásából adódik. Az önkormányzatok többnyire eddig nem éltek ezzel az adóformával. A forráselvonások miatt viszont rákényszerültek. Hol óvatosan (csak a vállalkozás tulajdonú ingatlanokat),

hol keményebben (a magántulajdonú ingatlanokat is) adóztatják 2008.01.01-től. Ennek adótétele egy Budapesti kertesi családi ház esetén, melyben egy kft. székhelye is be van jelentve az éves adóteher 300-400 e Ft is lehet, **melyet a magánszemélynek kell megfizetnie.**

További aggodalomra ad okot, hogy a törvény szövege nem említ hasznosítási arányt. Így előfordulhat, hogy a néhány négyzetméter irodahasználat miatt megadóztatják az egész ingatlant (a vállalkozás miatt), holott magánszemélyként mentesült volna az adó alól.

Ebből adódóan azoknak a vállalkozásoknak, melyek költséggenerálás, vagy más ok miatt

több tulajdonos lakásában telephelyet létesítettek, mérlegelniük kell a jelen állapot fenntarthatóságát.

Bérbeadás esetén a bérbeadó terhei jelentősen megnőnek. Közös tulajdon esetén az adófizetés átváltható a tulajdonosok között, de a bérlőt nem említi a törvény.

Sajnos az egyre szegényedő önkormányzatok 2009-től vélhetően további adók kivételére kényszerülnek. Javaslom, hogy az aktuális társasági szerződésmódosítás keretében szüntessük meg a formális magántulajdonú telephelyeket.

Gyurik László